

Regionalni sastanak partnerskih opština i Aarhus centara

PLAN ZAŠTITE OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA OPĆINE GORAŽDE USKLAĐEN SA EU STANDARDIMA

Općina Goražde

Samira Drakovac

POMOĆNIK NAČELNIKA

SLUŽBA ZA CIVILNU ZAŠTITU I MJESNE ZAJEDNICE

Sarajevo, 22-23. septembar 2016.g.

I INFORMACIJE O OPĆINI GORAŽDE

*Projekat
Smanjenje rizika od katastrofa i sigurnost
u OSCE regiji*

I INFORMACIJE O OPĆINI GORAŽDE

a) Pririodno geografske karakteristike područja Općine Goražde

Općina Goražde se nalazi u jugoistočnom dijelu Bosne i Hercegovine u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, čiji je administrativni, politički, kulturni i ekonomski centar. Od glavnog grada BiH Sarajeva, Općina Goražde je udaljena 92 kilometra. Općina Goražde ima površinu oko 250 km², što predstavlja 49% teritorije BPK-a Goražde. Općina Goražde ima 20 mjesnih zajednica od čega su 4 gradske, 1 prigradska i 15 ruralnih.

Susjedne općine su: na jugu Foča, na istoku Novo Goražde, te na zapadu Foča u FBiH a na sjeveru Pale u FBiH.

Grad ima povoljan geografski položaj i smješten je na obroncima planine Jahorine. Osnovu hidrografske mreže na području Općine Goražde čini tok rijeke Drine, u dužini od oko 22 km, od toga samo na užem gradskom području korito je uređeno do nivoa stogodišnjih voda. Uzvodno od Goražda, na rijeci Pivi u mjestu Mratinje (Crna Gora) nalazi se HE „Piva“ a nizvodno u Višegradu na rijeci Drini, nalazi se HE „Višegrad“. Nadmorska visina u dolini Drine je 345 m, a na planinskim grebenima do 1750 m. Grad ima kontinentalnu klimu, a sa rastom nadmorske visine prelazi u klimu predplaninskog i planinskog tipa.

Dolina Drine je glavna raskrsnica odnosno prometna arterija na području istočne Bosne. Važan je to put za primorje Srbiju, Crnu Goru. Za ove puteve znali su stari Rimljani, srednjovjekovni Dubrovčani i mnogi drugi. Poseban značaj Goraždu u prometnom pogledu davala je pruga uskog kolosijeka izgrađena 1939.godine.

Veći značaj Goražde dobija 1958.godine kada je izgrađen put Goražde-Tjentište-Čemerno-Gacko-Dubrovnik.

b) Stanovništvo i ekonomsko stanje

Prema popisu stanovništva iz 2013.godine u Općini Goražde živi 21. 000 stanovnika, dok je prema popisu iz 1991.godine, na području Općine Goražde živjelo 37 573 stanovnika. Broj zaposlenih 2010.godine je bio 4.200, 2014.godine 6.437, a 2016.godine 6.700, što ukazuje na trend rasta, a što je rezultat otvaranja novih pogona, te rasta broja zaposlenih u postojećim preduzećima. Privredni razvoj bilježi kontinuirani rast a veći napredak počinje od 2010.godine do danas.

II PLANSKI DOKUMENTI I SISTEM VEZAN ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA U OPĆINI GORAŽDE

Civilna zaštita predstavlja organizovan odgovor države u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Organizacija i funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ostvaruje se putem civilne zaštite koja predstavlja organizovani oblik zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća a vrši se na način i postupak utvrđen Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), podzakonskim propisima, propisima kantona koji uređuju oblast zaštite i spašavanja i propisima Općine. Sistem zaštite i spašavanja na području FBiH, a ujedno i na području Općine Goražde provodi se kroz četiri segmenta i to:

- **Iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća**, Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (*„Službene novine Federacije BiH“*, br. 39/03, 22/06 i 43/10)
- **Iz oblasti zaštite i spašavanja od požara**, Zakon o zaštiti od požara i vatrogastva (*„Službene novine Federacije BiH“*, br. 64/09)
- **Iz oblasti zaštite od mina i NUS-a (neeksplozivnih ubojnih sredstava)** Zakon o deminiranju u Bosni i Hercegovini (*„Službeni glasnik BiH“*, broj 5/02)
- **Iz oblasti saradnje sa mjesnim zajednicama** (pod zakonskim aktima općine, Statuti. Odluke i drugo.).

Nadležnost i zakonska obaveza je Načelnika Općine Goražde, da na prijedlog Općinske Službe za civilnu zaštitu i mjesne zajednice donese i vrši ažuriranje Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća u Općini Goražde. Takođe, zakonska je obaveza i nadležnost Službe za civilnu zaštitu i mjesne zajednice, da izradi Procjenu ugroženosti za područje Općine (član 31. tačka 2. Zakona).

Procjena ugroženosti Općine Goražde (u daljem tekstu: Procjena ugroženosti), osnovni je dokument za izradu Programa razvoja zaštite i spašavanja (u daljem tekstu: Program razvoja) i Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Općini Goražde (u daljem tekstu: Plan zaštite).

II PLANSKI DOKUMENTI I SISTEM VEZAN ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA U OPĆINI GORAŽDE

Općina Goražde je uradila planska dokumenta i to:

- Procjena ugroženosti općine Goražde od prirodnih i drugih nesreća donešena od strane Načelnika općine 21.01.2015. godine broj: 02-44-3-237/15.
- Program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u općini Goražde za razdoblje 2015. do 2019. godine, usvojena Odlukom općinskog vijeća br: 01-02-1-1861 od 07.05.2015. godine.
- Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća za Općinu Goražde donešenog od strane Načelnika Općine broj:02-44-4-3090/16 od 17.08.2016.godine. Raniji Plan koji smo imali (broj:02-44-68/03 od 18.06.2003. godine).
- Procjena ugroženosti od požara za općinu Goražde usvojena od strane Općinskog vijeća br: 01-2-1-427 od 30.01.2014.godine.
- Plan zaštite od požara za Općinu Goražde usvojen Odlukom od strane Općinskog vijeća br: 01-2-1-2040 od 30.04.2014. godine.

Ažuriranje Procjene ugroženosti je plod višemjesečnih napora svih važnih faktora u Općini Goražde, određenih konsultacija sa bitnim državnim organima vlasti, 2014. godine uputili 39. poziva za dostavu podataka , čime smo započeli proces ažuriranja Procjene iz 2010. godine.

Nakon svih provedenih aktivnosti Načelnik općine Goražde je 21.01.2015.godine donio Odluku broj: 02-44-3-237/15 o ažuriranoj Procjenu ugroženosti općine Goražde od prirodnih i drugih nesreća.

Radna grupa za izradu Procjene ugroženosti Općine Goražde od prirodnih i drugih nesreća, nakon provedenih konsultacija i procedura konstatuje da je Općina Goražde podložna nizu mogućih prirodnih, tehničko-tehnoloških i ostalih nesreća koje uzrokuje čovjek svojim aktivnostima.

II PLANSKI DOKUMENTI I SISTEM VEZAN ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA U OPĆINI GORAŽDE

Posebno je to izraženo kada su u pitanju poplave. Velike poplave na području općine Goražde su evidentirane: 1896., 1952., 1972., 2010 i 2014. godine.

Procjena ugroženosti Općine Goražde, prije svega usmjerava pažnju društvene zajednice (nosilaca planiranja) na prirodne, tehnološke i ostale nesreće, opšte podizanje svijesti o potrebi priprema za zaštitu i spašavanje, zatim kontinuiranu i još detaljniju analizu rizika i opasnosti od nesreća i nudi logičke argumente za systemske odgovore na opasnosti i rizike konkretne prirodne i druge nesreće u Općini Goražde.

Kako smo već naveli Općinska služba za civilnu zaštitu i mjesne zajednice je uradila dopunu već postojeće Procjene ugroženosti Općine, te je dopunjenom Procjenom ugroženosti općine Goražde broj: 02-44-3- 4852/15 od 15.12.2015.godine, sačinjen katalog prijetnji od prirodnih i drugih nesreća općine sa listom reprezentativnih rizika, izvršena analiza rizika od prirodnih i drugih nesreća sa riziko matricama, analiza objekata osnovnih i srednjih škola i procjena ranjivosti objekata u kojima borave djeca, kao i dat pregled broja predškolske i školske djece.

Procjena ugroženosti i njena dopuna predstavljali su važan korak u procesu izrade Plana i njegov je temelj za efikasno planiranje, u kojoj su obrađeni sljedeći hazardi (opasnosti) i reprezentativni rizici u Općini Goražde, a to su.: zemljotresi (potresi), poplava, snijeg i snježni nanosi, suša, tuča (grad i led), mraz i hladnoća, klizanje i odronjavanje, kalamiteti biljnih bolesti i štetočina, pojave ljudskih i životinjskih bolesti, tehničko-tehnološke i ostale nesreće.

Nakon svih gore navedenih aktivnosti donešen je Program rada i radna grupa od 18. članova je izradila Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća za općinu Goražde koju je razmatrao Općinski Štab civilne zaštite i na isti dao pozitivno Mišljenje i predložio Načelniku njegovu usvajanje, te je nakon toga Načelnik općine donio Odluku o donošenju Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća na području Općine Goražde broj:02-44-4-3090/16 od 17.08.2016.godine.

II PLANSKI DOKUMENTI I SISTEM VEZAN ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA U OPĆINI GORAŽDE

Napominjemo da su učesnici radne grupe bili zastupljeni iz organa uprave, civilnog društva, predstavnici jedinica i službi općine Goražde zaštite i spašavanja, kao i predstavnici MZ-a, ruralne i gradske kao i penzioneri. Osim zajedničkih sastanaka koordinacija se odvijala i po manjim grupama do konačne izrade dokumenta uz mogućnost izmjene i primjedbi prije konačnog usvajanja. Takođe, Plan sadrži detalje koji su trajnijeg karaktera u skladu sa našom metodologijom, dok prilozi se mogu mijenjati u jednostavnijem postupku, a nakon izmjene ličnih podataka ili učesnika u tom sistemu.

Poseban značaj pri izradi ovog Plana služba je posvetila:

- Načelu sveobuhvatnosti, što znači da se poslovima zaštite i spašavanja moraju baviti svi subjekti društva (građani, mjesne zajednice, pravna lica, organi vlasti i druge institucije), poslove zaštite i spašavanja moraju da obavljaju u okviru svoje redovne djelatnosti;
- Načelu prioriteta, što znači da u zaštiti i spašavanju ima prioritet život i zdravlje ljudi, odnosno u toku djelovanja prirodne ili druge nesreće prvo se poduzimaju one mjere koje se odnose na spašavanje ljudi pa tek onda zaštita materijalnih dobara;
- Načelu solidarnosti i uzajamnosti, što znači da je potrebna solidarnost između onih koji su ugroženi i onih koji nisu ugroženi (fizički, materijalno) jer prirodna nesreća predstavlja opću opasnost;
- Načelu humanosti i međunarodne pomoći, znači da zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara ima međunarodni karakter, a pomoć i zajedničko djelovanje znači da se nesreća ne dešava u okvirama jedne države, već često i mnogo šire.

II PLANSKI DOKUMENTI I SISTEM VEZAN ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA U OPĆINI GORAŽDE

Ovaj Plan se sastoji od osam dokumenata koji su zasebno obrađeni a to su:

1. Dokument o operativnom centru civilne zaštite općine Goražde,
2. Dokument o aktiviranju, mobilizaciji i angažovanju snaga i sredstava,
3. Dokument o zadacima opštinskih organa na provođenju aktivnosti na zaštiti i spašavanju,
4. Dokument o mjerama zaštite i spašavanja,
5. Dokument o informisanju građana i javnosti,
6. Dokument o načinu saradnje sa odgovarajućim opštinskim organima civilne zaštite Republike Srpske,
7. Dokument o evaluaciji i
8. Dokument o donošenju, ažuriranju i čuvanju plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine Goražde.

ORGANIZOVANI SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE GORAŽDE

POVJERENICI		54	JEDINICE OPĆE NAMJENE		325	SLUŽBE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA		154	
1	MZ Goražde I	4	VODOVI		160	ODJELJENJA		165	
2	MZ Goražde II	4	MZ Goražde I	32	MZ Osječani	11	„Služba medicinske pomoći“ u J.U. „Dr. Isak Samokovlija“ Goražde,	14	
3	MZ Goražde III	6	MZ Goražde II	32	MZ Hubjeri	11	„Služba za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom“, u UG Kajakaški klub Buk“ Goražde,	13	
4	MZ Goražde IV	4	MZ Goražde III	32	MZ Zupčići	11	„Služba za veterinarske poslove (veterinarska služba)“ u JP Veterinarska stanica d.o.o. Goražde	14	
5	MZ Vitkovići	4	MZ Goražde IV	32	MZ Mravinjac	11	„Služba za vodogradnja“ u Javnom komunalnom preduzeću „6. Mart“ Goražde,	25	
6	MZ Osječani	2	MZ Vitkovići	32	MZ Bogušići	11	„Služba za čistoću“ u Javnom komunalnom preduzeću „6. Mart“ Goražde	14	
7	MZ Hubjeri	2			MZ Berić	11	„Služba za asanciju terena“ u Javnom komunalnom preduzeću „6. Mart“ Goražde	28	
8	MZ Zupčići	2			MZ Sadba	11	„Gorska služba spašavanja“ u Udruženju „Gorska služba spašavanja – Stanica Goražde	18	
9	MZ Mravinjac	2			MZ Vranići	11	„Služba Crveni križ“ Općine Goražde	9	
10	MZ Bogušići	2			MZ Osanica	11	„Služba za radiološko-hemijско-biološku (RHB) zaštitu“ u Zavodu za javno zdravstvo BPK-a,	9	
11	MZ Berić	3			MZ Posestra	11	„Služba radio amatera, u udruženju “Radio klub Drina“	10	
12	MZ Sadba	2			MZ Rešetnica	11	„Služba za zaštitu bilja i biljnih proizvoda“ u preduzećima: JP “Bosansko-podrinjske šume”, Goražde i Z.Z. “Agropodrinje”, Goražde		
13	MZ Vranići	2			MZ Ilovača	11	„Služba za zaštitu okoline“ Nema mogućnosti za formiranje		
14	MZ Osanica	2			MZ Fačići	11	„Služba za spašavanje iz ruševina“ u preduzećima “Goražde-putevi” d.d. Goražde, “Okac” d.o.o. sa Goražde i GPD “Drina” d.d. Goražde		
15	MZ Posestra	2			MZ Kraboriš	11	„Služba za snadbjevanje (logistiku)“ “Lepenica” d.o.o. Goražde		
16	MZ Rešetnica	2			MZ Orahovi	11			
17	MZ Ilovača	3					REKAPITULACIJA		
18	MZ Fačići	2					1	OPĆINSKI ŠTAB CIVILNE ZAŠTITE	11
19	MZ Kraboriš	2					2	SLUŽBA ZA CIVILNU ZAŠTITU I MJESNE ZAJEDNICE	4
20	MZ Orahovice	2					3	PROFESIONALNA VATROGASNA JEDINICA	19
							4	POVJERENICI	54
							5	JEDINICE OPĆE NAMJENE	325
							6	SLUŽBE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA	154
							SVEUKUPNO PRIPADNIKA		567

II PLANSKI DOKUMENTI I SISTEM VEZAN ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA U OPĆINI GORAŽDE

Obzirom na klimatske promjene te sve češći ekstremni vremenski uslovi, značaj zaštite i spašavanja, te kontinuiranog preventivnog djelovanja, nameće sledeće zaključke i buduća djelovanja:

- Bolja organizacija zaštite i spašavanja od nivoa mjesne zajednice do nivoa države, te adekvatno pozicioniranje ove oblasti u društvu, u skladu sa međunarodnim preporukama i sporazumima.
- Svijest pojedinaca i društva za nužne odluke u oblasti privrednog razvoja, planiranja, ekologije, politike, što utiče na sigurnost, kapacitet i odgovor u uslovima prirodnih i drugih nesreća (lična i uzajmna zaštita, međunarodna pomoć, prioriteti djelovanja, prostorno planiranje, zapošljavanje, standard građana...).
- Takođe veoma važna djelatnost u odgovoru na prirodne i druge nesreće je informisanje, obuka i osposobljavanje, kako bi negativne efekte minimizirali i bili spremni pomoći sebi i drugima.
- Svakodnevna dešavanja u ovoj oblasti ali i prognoze za budućnost traže da općina raspolaže sa adekvatnim materijalno tehničkim sredstvima te veća izdavanja finansijskih sredstava kako u preventivne svrhe tako i u fazama odgovora kao i otklanjanja posljedica, ali i više profesionalaca. Obzirom da se najveći dio posla i aktivnosti odvija na lokalnom nivou, ali i svi zahtjevi i pozivi građana za trenutno djelovanje i pomoć na terenu, imamo potrebu za stručnim, finansijskim i drugim oblicima pomoći kod provođenja mjera zaštite i spašavanja.

III AKTIVNOSTI I PROJEKAT SA OSCE-OM UZ SARADNJU SA AARHUS CENTROM SARAJEVO

U organizaciji OSCE-a Općina Goražde je prisustvovala seminaru od 15.-18.12.2015.godine na temu „Smanjenje rizika od katastrofa“. Već tada ističemo veliku korist koju smo kao učesnici seminara kako u teoretskom tako i u praktičnom dijelu obuke, uz prekograničnu saradnju koju smo ostvarili u radnim grupama sa partnerima u Opštinama koje su imali izazove slične našim.

Sistem zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća počiva na Općini, lokalnoj zajednici jer tu živimo, radimo i sva materijalna dobra su locirana u Općini. U tom pogledu, ovaj projekat sa OSCE-om te saradnja sa Aarhus Centrom Sarajevo ima značaja za Općinu Goražde i to:

- Izrada Plana zaštite od prirodnih i drugih nesreća uz obuku i radionice te konstantnu kordinaciju sa konsultantima na projektu,
- Projekat djece iz osnovnih škola i obdaništa vatrogasnoj jedinici Goražde,
- Posjeta djece iz područne škole Kraboriš, te predstava i igrokaz koji je izveden za djecu iz gradskih škola,
- Izrada iskaznica za vatrogasce ali i plakate upozorenja sa važni brojevima telefona.
- Obuka za novinare i medije sa prostora BPK-a Goražde,
- Info plakat za dokumente iz oblasti zaštite i spašavanja.

III AKTIVNOSTI I PROJEKAT SA OSCE-OM UZ SARADNJU SA AARHUS CENTROM SARAJEVO

Sve predhodne aktivnosti predstavljaju obuku, osposobljavanje ali i podizanje kapaciteta u zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća, uz informisanje javnosti o svi aktivnostima u projektu putem radija i TV BPK-a Goražde, te portala Općine Goražde.

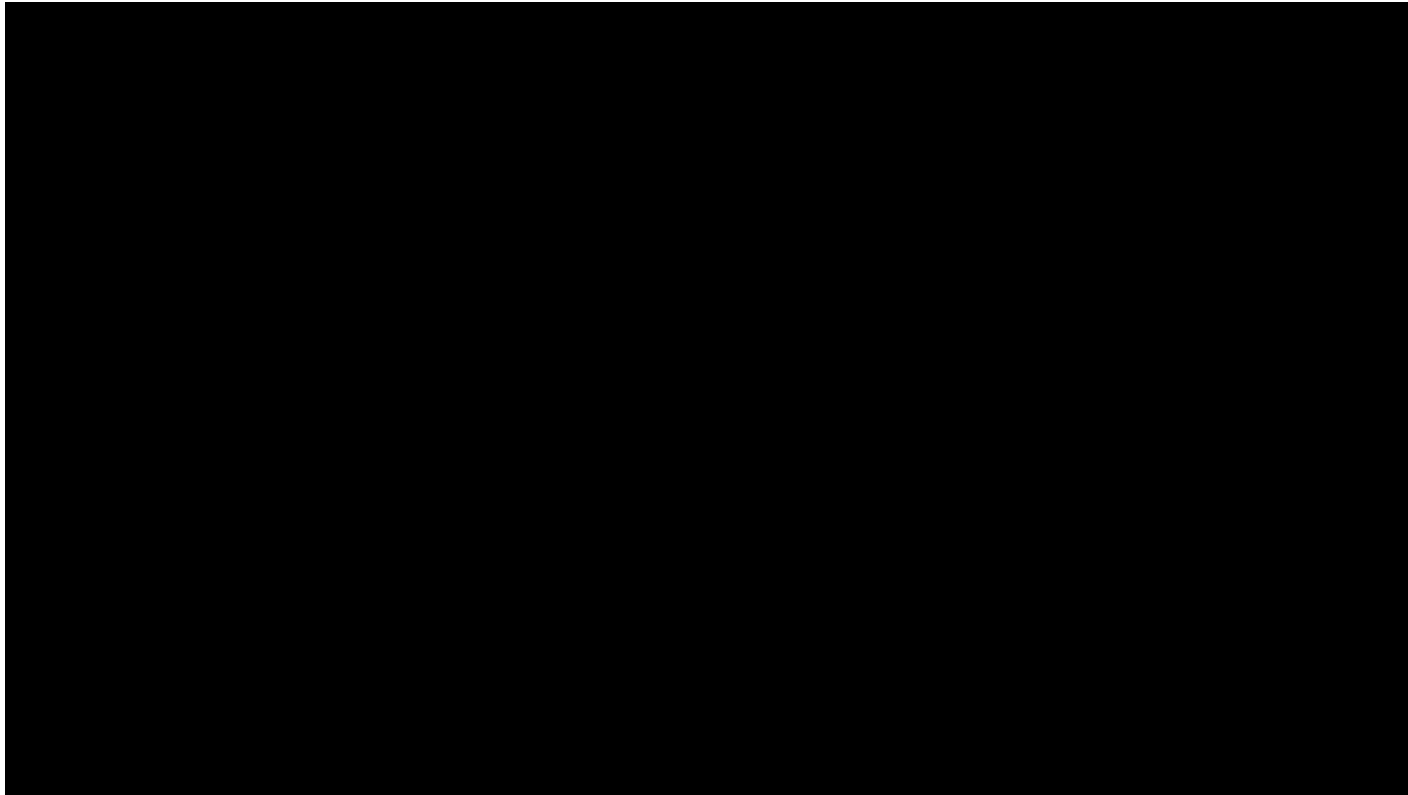
Ugroženost ljudi i materijalnih dobara je veća nego prije, odgovor na prirodne i druge nesreće traži veći nivo solidarnosti, uzajamne zaštite, humanosti i prekogranične saradnje. Saradnja na međunarodnom nivou je potrebna kako u tehničkom, pravnom i iskustvenom smislu i izvještavanju u pogledu napretka u ovoj oblasti od ovih koji su bliski po vrsti problema i pojavi koje se pojavljuju je suštinski potrebna u zajedničkom savladavanju prepreka i izazova svakodnevnice.

U slučaju Općine Goražde, rijeka Drina je međunarodna rijeka, a hidrocentrale uzvodno i nizvodno od Goražda, traže saradnju i sa susjednim gradovima u BiH, ali i bliske kontakte sa Srbijom, Crnom Gorom, pa i drugim državama koje imaju slivove slične našem slivu (Drina, Sava, Dunav).

Za uspješno djelovanje u uslovima prirodnih nesreća Općini Goražde su potrebne obuke, vježbe, osposobljavanje i materijalno tehnička sredstva.

Zahvaljujemo se OSCE-u na projektu u kome je Općina Goražde učestvovala a koristi i efekti su dugoročni i predstavljaju jačanje kapaciteta lokalne zajednice u odgovoru na prirodne i druge nesreće.

FILM POPLAVE GORAŽDE DECEMBAR 2010. GODINE

*Projekat
Smanjenje rizika od katastrofa i sigurnost
u OSCE regiji*